

På grænsen til et uendeligt tredimensionelt areal

”[...] nogle gange vidste jeg ikke om himlen var borte, eller om den bare var bar”

Sådan lyder det hen mod slutningen af forfatter og billedkunstner Melanie Kittis dragende værk, *borta*. Ni siders prosalyrik, som rummer små mærkværdigheder som flade fostre, griseskind og ujævne horisonter. Ni siders prosalyrik, der står spændt ud mellem hverdagen og noget større. Ni siders prosalyrik om et jogs vandring i et udefineret landskab, en udefineret tid med vanvittige poetiske billeder og pudsige banale logikker. *borta* er udkommet som en dobbeltudgivelse, med den originale svenske version, og Kamilla Löfströms gode danske oversættelse, hos forlaget Laboratoriet for Æstetik og Økologi. Et forlag som udover at udgive bøger, faciliterer workshops, kuraterer udstillinger og sætter fokus på det hav af økologiske, økonomiske og systemiske problematikker, vi bevæger os i. Og 'bevægelse' synes særligt præsent i dette værk. For

jeg'et her bevæger sig – er altid på vej – men uden helt at vide hvorhen eller hvorfor.

”Enkelte gange gik jeg længere end til enden og tilbage igen, og jeg stoppede op undervejs for at grave fyldninger ud af tænderne, og jeg tænkte på om det var meningen, at jeg skulle komme frem”.

Komme frem hvortil og med hvilket formål? Og hvad er der efter enden? Det er et værk, som virkelig formår at bevæge sig rundt i et virvar af unavngivet geografiske lokationer, foruroligende billeder og filosofiske spørgsmål. Det er spørgsmål, som værket kan bære, for værket rummer en slags tusmørkemystik. En sådan usagt eller uforklarlig aura af noget smukt og uhyggeligt. For i dette værk møder jeg et jeg som tænker over solens og månens rotation. Et jeg som aborterer to flade fostre. Et jeg som helst går sidelæns om natten. Og et jeg som plukker sivstubbe. Der er mange ret besynderlige elementer, men det er altid med et slående og skiftende nærvær. Et nærvær mod de objekter som jeg'et møder og et nærvær mod de abjekter jeg'et taber.

Hen mod midten af værket aborterer jeg'et to flade fostre. En hændelse som ved første øjekast virker lidt følelsesforladt, et distanceret sprog som på flere måder gør, at det hele føles frakoblet subjektet; en generel begivenhed som kan ske, men ikke er sket; ”Når et foster bløder ud, kommer der klumper og blod, og man kan mærke klumperne når de kommer, og de kommer hurtigt, og man kan høre når de lander”. Det er først i det efterfølgende afsnit, jeg ved, at det er sket. ”Da det skete var det tåget og vådt [...] men jeg svedte, og mine hænder hang bare og dinglede som visne finner...”.

Det er et greb, som både skaber en forvirring og en opmærksomhed, hvor jeg konstant overvejer hver hændelse, som noget der 'sker', som noget der 'er sket', eller som noget der 'kan ske'. En måde at være til stede i tre grammatiske temporale rum: nutiden, førnutiden og fremtiden. Eller som her på første side; "Fra begyndelsen af var det begyndelsen af morgenen. Der hvor solen er gået halvvejs op, og så ned og så op og så ned igen. Flere gange om sig selv indtil den går helt op. Dengang gik jeg gennem ris, og ris river". Teksten starter nærmest i et skæbnesvangert kosmisk rum, for at lande på den rivende rismark. Det er først mod enden, jeg forstår, at jeg'et har været der, dengang det skete. Det er en ret særlig evne, dette værk besidder. En evne til ubesværet og overraskende at regulere fokuset fra generelle superstjerner og potentielle fosterudblødninger, til rivende rismarker og dinglende finner.

borta er Melanie Kittis andet værk. I 2022 udkom hendes debutdigtsamling, *Halvt urne, halvt gral*. En debut som indeholder enorme mængder af menneskelige efterladenskaber, som hår, hud og negle, der klippes, fjernes og barberes. Elementer som er sammenlignelige med *borta's* tænder og fostre. Dog synes sproget af differentiere. For hvor debutdigtsamlingen i høj grad bærer poesiens sproglige intensitet og direkthed, nærmest som lyriske punchlines; "Man kan godt blive begravet selvom man ikke har levet" eller "Alt har engang været noget som ingen ville have", så bærer *borta* nærmere prosaens rolige sprogkappe og poesien i dets slående billedunivers. Et billedunivers som er vanvittigt flot; "Jeg lukkede øjnene, og jeg så smeltede, bølgende heste, og jeg tænkte at det nok ville have føltes loddent hvis man havde gået på dem, og

det boblede i alle vandpytter på samme tid”. Smeltende, bølgende heste! Boblende vandpytter! Og et sprog som benytter ordet ‘loddent’! En slags vekselvirkning af foruroligende poetiske billeder og et enkelt prosasprog, som gør at jeg indfanges og overraskes af værket. Det er et værk som formår at omfavne alt fra surrealistiske billeder til besynderlige fænomener med en sproglig banalitet. For mig at se, fungerer det banale ret godt i det her værk. Det giver værket en ikke-selvhøjtidelighed. Og det banale er også til tider lidt komisk, for det er ikke kun sproget, men også de små logikker og principper som udsiges, som ikke er helt så fuldstændige som det præsenteres; ”... jeg vendte mig om og så efter den hele tiden, men jeg glemte selvfølgelig også at vende mig om indimellem”. Det er noget à la det her: aldrig i livet, men nogle gange lidt alligevel. En form for undvigelse eller afvisning af en fuldstændighed, nærmest som ufuldstændige fuldstændigheder.

Udover de to værker, så er Melanie Kitti medstifter af *Abhivyakti*, et non-profit kunst- og litteraturmagasin kun med bidrag fra BIPOC bidragydere og i år 2022 åbnede hendes soloudstilling *Kippar efter vinden (ledsen och klumpig)* på Rønnebæksholm Kunsthall. En totalinstallation af freskomalerier, hvor fragmenterede motiver af landskabet udfylder rummet. Og efter at have læst *borta* en del gange, er jeg blevet større og større tilhænger af at interagere med det, som et landskab eller et stykke areal. Et areal frem for ni sider som starter på 1 og slutter på 9. Det skyldes at selvom det er muligt at finde en overordnet kronologi, ‘det vandrende jeg’, så synes hvert enkelt afsnit at være præget af en sådan særegenhed og en skiftende poetisk potentiale, at det er svært, og en lille smule dumt, at forsøge at skematisere værket

lineært. Det føles også som om, værket selv er bevidst om netop dette, når der står; ”Jeg kunne have lavet fine mønstre og syet fine ting på som jeg fandt på vejen, enten i kronologisk rækkefølge eller hulter til bulter, så ingen med sikkerhed kunne forstå hvad der var sket eller hvornår”. Og alt i alt bliver det en smule forvirrende og genialt, poetisk og banalt.

Denne her bog er fucking god. Læs den flere gange. Først troede jeg, det var ni sider. Så regnede jeg mig frem til, at det er 0,2835 kvadratmeter. Nu tænker jeg, det er på grænsen til et uendeligt tredimensionelt areal.

Tidspunkt: 14-04-2023

Forfatter: Melanie Kitti

Titel: borte

Originaltitel: borta

Oversat af: Kamilla Löfström

Sider: 9

Pris: 100 kr.

Forlag: Laboratoriet for Æstetik og Økologi

Facebook < <https://www.facebook.com/litteraturnu> > / **Instagram** <

<https://www.instagram.com/litteraturnu.dk/> >

Hjemmesiden er lavet i samarbejde med **Hilsen IT** < <https://hilsen.it/> >